

**Міністерство культури України
Національна бібліотека України для дітей**

Нас єднає Шевченкове слово

Моніторинг ефективності заходів з популяризації Шевченкіани
у бібліотеках України для дітей

Програма та методика моніторингу

Київ 2014

Авт.-укладач   О.В. Безручко.
Редактор   О.А. Решетняк
Відповідальна за випуск   А.І. Гордієнко.

Нас єднає Шевченкове слово: моніторинг ефективності заходів з популяризації Шевченкіани у бібліотеках України для дітей : прогр. та методика моніторингу / Нац. б-ка України для дітей ; авт.-уклад. О.В. Безручко. — К., 2014. — 8 с.

Програма розроблена з метою вивчення ролі бібліотеки і бібліотекаря в популяризації Шевченкіани та залученні дітей до вивчення творчості Т.Г. Шевченка

© Національна бібліотека України для дітей

*Учітесь, читайте,
І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь.*
Т. Шевченко

До світового календаря знаменних і пам'ятних дат ЮНЕСКО для відзначення в усьому світі внесено дату – 9 березня 1814 року. Цього дня 200 років тому Україна подарувала світові Тараса Григоровича Шевченка – Генія, Поета, Пророка.

Геній Т.Г. Шевченка надзвичайно широкого діапазону. Він був не лише творцем «Кобзаря», тобто поетом, а й не менш талановитим драматургом, прозаїком, автором шкільних підручників, філософом, етнографом, фольклористом і, зрештою, великим художником (живописцем, гравером, скульптором), непересічною особистістю, який увійшов до світового пантеону мистецтва. Його поезія могутніми і чистими потоками влилася в неосяжний океан світової культури, коштовними перлинами збагативши скарбницю загальнолюдських здобутків.

Минають роки, десятиліття, але товща часу не в змозі притупити гостру актуальність його слова для кожного з наступних поколінь, адже вся його велика спадщина – поезія, проза, мистецтво – усе пронизане любов'ю до України, до людини.

У 2014 році Україна і прогресивна світова спільнота готуються гідно відзначити 200-ліття Кобзаря. Президент України видав Указ №784 від 16.05.2005 р. «Про деякі заходи з підготовки до відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Григоровича Шевченка», прийнята постанова Верховної Ради України № 340-VII від 19 червня 2013 р. «Про підготовку та відзначення 200-річчя від дня народження Тараса Григоровича Шевченка», розпорядженням Кабінету Міністрів України №167-р від 2 березня 2011 р. затверджено «План заходів з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка та 150-річчя від дня його перепоховання». Наказ Міністерства культури України «Про заходи з підготовки та відзначення 200-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка» від 5 квітня 2013 р. зобов'язує установи культури масштабно повсюдно відзначити ювілей.

2 вересня 2013 року на Першому Національному каналі відбулася трансляція Всеукраїнського телевізійного уроку, присвяченого 200-річчю від дня народження Т.Г. Шевченка. Міністерство освіти і науки своїм листом №1/9-581 від 27 серпня 2013 року рекомендує використовувати при проведенні заходів до 200-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка методичні матеріали, розміщені на сайтах Міністерства освіти і науки України (www.mon.gov.ua), інституту інноваційних технологій і змісту освіти (www.iitzo.gov.ua) та Черкаської обласної державної адміністрації (www.oda.ck.ua). Національною бібліотекою України для дітей у 2010 р. також розроблено методичні поради бібліотекам «Ми чуємо тебе, Кобзарю, кризь століття».

Отже, проведення моніторингу ефективності заходів з популяризації Шевченкіани у бібліотеках України для дітей зумовлено необхідністю її подальшої системної популяризації серед молодшої генерації українського народу для формування у неї світоглядних цінностей. Адже кожен, хто долучається до Шевченкової думки, черпає у ній насагу для творчості, роздумів про долю світу і призначення людини. Його проведення дозволить простежити діапазон читацьких інтересів користувачів бібліотек для дітей, що, в свою чергу, поглибить знання творчості Т.Г. Шевченка дітьми, якість використання наявної Шевченкіани у фондах бібліотек.

Моніторинг сприятиме своєчасному оцінюванню заходів, проведених дитячими бібліотеками, а також розширенню кола скоординованих заходів з популяризації Шевченкіани з установами та організаціями, що причетні до виховання дітей.

II. Мета дослідження

Мета дослідження – вивчити ефективність бібліотек у залученні, прищепленні інтересу читачів до Шевченкіани, виявлення розуміння і значення його творів для сучасності дітьми. Стимулювати бажання дізнатися про особистість і творчість поета, відкрити для себе нові грані таланту українського генія, а також сприяти розвитку творчих здібностей читачів, засвоєнню духовних цінностей свого народу; виховання у них відчуття батьківської землі, підвищення їх загальноосвітнього і культурного рівня.

III. Об'єкт дослідження та предмет дослідження

Об'єкт дослідження – заходи бібліотек України для дітей.

Предмет дослідження – популяризація Шевченкіани в бібліотеках України для дітей.

IV. Завдання дослідження

У ході вивчення передбачається отримати **інформацію**:

- про проведені бібліотеками заходи, присвячені 200-річчю від дня народження Т.Г. Шевченка у 2014 р., їх кількість, тематику, форми і методи популяризації;
- про кількість дітей, що відвідали ці заходи;
- про кількість виданих дітям творів Т.Г. Шевченка та книжок інших авторів про нього.

Очікувані результати дослідження:

- удосконалення системи заходів з популяризації імені Т.Г. Шевченка та його спадщини;
- узагальнення і поширення досвіду популяризації Шевченкіани в бібліотеках України для дітей;
- висвітлення досвіду популяризації Шевченкіани на сторінках періодичної преси, науково-практичних конференціях, семінарах;
- розробка регіональних, авторських цільових програм з популяризації Шевченкіани серед користувачів бібліотек.

V. Організатори та учасники дослідження

Організатори дослідження: Національна бібліотека України для дітей – розробка програми і методики, організація проведення дослідження, узагальнення отриманих даних та підготовка рекомендацій.

Бази дослідження – Бібліотеки України для дітей: обласні бібліотеки, центральні бібліотеки міст Києва та Севастополя, АР Крим, районні, міські та сільські бібліотеки (*Додаток №1*).

VI. Методика дослідження

Національна бібліотека України для дітей:

- розробляє програму дослідження, яку надсилає кожній Обласній, Центральним мм. Києва, Севастополя, АР Крим бібліотекам для дітей;
- розробляє і виставляє у березні на основному сайті бібліотеки за адресою <http://www.chl.kiev.ua/shevchenko-200> запитання для on-line опитування учнів (*Додаток №2*).

На обласні, центральні міст Києва, Севастополя, АР Крим бібліотеки для дітей покладається завдання:

- поширити *Додаток №1* серед бібліотек для дітей області, в містах Києві, Севастополі, АР Крим;
- залучати своїх користувачів до участі в on-line опитуванні (<http://www.chl.kiev.ua/shevchenko-200>);
- зібрати та узагальнити дані первинної інформації по області, згідно *Додатків №№1, 2* та надіслати в НБУ для дітей до *1 грудня 2014 р.*

Інформацію надавати на електронну адресу: bezruchko_olena@ukr.net або за поштовою адресою: *03190, Київ, вул. Баумана, 60, Національна бібліотека України для дітей.*

VII. Етапи проведення дослідження

- розробка програми та методики дослідження (НБУ для дітей – *січень 2014 р.*);
- забезпечення обласних бібліотек для дітей програмою (НБУ для дітей – до *15 лютого 2014 р.*);
- підготовка соціологічного бюлетеня (НБУ для дітей – *2015 р.*).

Область

Відомості про заходи бібліотек для дітей у 2014 р.	з них до 200-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка			Всього заходів, проведених у 2014 р.	Обслужено користувачів станом на 1.12.2014 р	Всього бібліотек для дітей станом на 1.12.2014 р	Бібліотеки
	Кількість літератури, виданої за темою дослідження	Кількість дітей, які відвідали заходи	Кількість заходів*				
							ОБД, центральні бібліотеки міст Києва, Севастополя, АР Крим
							РБ
							Міські бібліотеки для дітей
							Сільські бібліотеки для дітей

- Окремо подати назви програм, якщо заходи проводилися у рамках обласних, районних програм, та дати опис найбільш вдалих, на Ваш погляд, заходів обласного, районного масштабу до 200-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка (1-2 заходи).

Запитання для on-line опитування

1. «Чи знаєш ти, що 2014 рік оголошено Роком Тараса Шевченка?»

так

ні

2. «Чи брав ти участь у заходах бібліотеки до 200-річчя від дня народження Т.Г. Шевченка?»

так

ні

3. «Ти декламуєш твори Тараса Шевченка напам'ять?»

так

ні

4. «Чи знаєш ти крилаті вирази Т.Г. Шевченка?»

так

ні